

Nettonoll 2050 – klarar EU:s klimatlag det?

EU-kommissionen lade 4 mars fram ett förslag till en EU-lag med bindande åtagande för EU att uppnå nettonoll klimatpåverkan år 2050. I den gällande klimatförordningen från 2018 tog Kommissionen på sig att komma med precis ett sådant förslag, upprepat i Gröna Givens i december 2019. Nu väntar halvtannat år med kompromissande i EU-parlamentet och med länderna. Vissa hoppas på ett rekordsnabbt beslut, innan IPCC-klimatmöte i Glasgow i november 2020.

Lagförslaget skissar vägen till nollutsläpp: KOM vill få ganska brett mandat att utforma vägen dit, genom att efterhand komma med åtgärdsförslag för EU och medlemsländerna. Nettonollutsläpp betyder att minskning av koldioxid och andra klimatgaser som släppts ut fångas in av skogen och/eller med tekniska arrangemang. En lång lista anger kriterier för hur de nya åtgärderna ska utformas: som vanligt kostnadseffektivitet och att främja ekonomin som den ser ut nu. Planen är att nya regler ska börja gälla 2030. EU har tidigare bundit sig för minus 40 % utsläpp till dess. Sverige har beslutat om att gå längre. Parisavtalet likaså. Nya regler ska hantera situationen 2030-2050, då alltså det mesta av omställningen måste ske.

Kommissionens strategi tolkas som att nettonollmålet ska uppnås av ett samlat EU. Det skulle därmed betyda en kompromiss mellan en del medlemsländer som går längre – netto-minus – och andra som inte kommer uppnå nollutsläppen. De vanliga länderna – Polen, Tjeckien och Ungern – väntas dra fötterna efter sig mest.

Kommissionen tar på sig att hålla ögonen på medlemsländerna och lämna råd när det behövs, men den kommer inte kunna kräva att ett ovilligt land gör något. Kommissionen ska utvärdera utvecklingen, med 5 års intervall.

Reaktioner kommer från dels industrilobby, högerpolitiker och ekonomiprofessorer, dels från miljöengagerade. Lobbyen kör förhållningstaktik; den är uppenbart – förståeligt – orolig att kapitalismen inte ska klara omställningen. Därför kastar man in sand i maskineriet i form av kärnkraft och olika utopiska tekniska fix, som senast solparasoll i rymden. Vissas ovilja blir till skäl att bromsa takten. De diskuterar inte hur den nödvändiga omställningen av affärsmodeller och tillväxtförväntningar ska ske. Miljösidan kanske inser att lobbyen har överhanden, men inte heller den har alltid gjort upp med tillväxten. Vissa satsar på att "vessa" lagen i EU-processen. Andra struntar i parlamentarismen.

Lagförslaget utgår från att nollutsläpp ska uppnås inom de gällande ekonomiska ramarna. Trots en allt för långsam start med svagt mål till 2030 kommer inte förslag till delmål mellan 2030 och 2050. De gängse utredningsprocedurerna i EU kan osannolikt leverera nödvändiga reformer. För hur ska nya förslag till regler som är tillräckligt radikala för att klara omställningen kunna visas vara kostnadseffektiva? Dessutom ska det mesta som beslutas i EU ändå genomföras av respektive land.

Reglerna det gäller: klimatlagförslaget (4 mars 2020) [COM\(2020\) 80](#). Se också: klimatförordningen [Reg 2018/1999](#) och Europas Gröna Giv: [COM\(2019\)640](#).